

Přehled hlavních změn na úseku voleb od 1. ledna 2026

Účelem této informace je poskytnout obecním úřadům jako volebním orgánům základní přehled hlavních změn, které přináší nové a novelizované právní předpisy na úseku voleb a které se budou aplikovat už v celostátních volbách do zastupitelstev obcí a ve volbách do třetiny Senátu konaných v roce 2026.

Jedná se o základní informaci s tím, že na jednotlivé změny bude odbor voleb Ministerstva vnitra průběžně a podrobněji upozorňovat dalšími dopisy načasovanými tak, aby je obce obdržely sice v dostatečném předstihu, ale současně až v době, kdy budou jednotlivé úkony podle nové právní úpravy v rámci organizačně technického zajištění voleb v roce 2026 aktuální.

Úvodem o nové právní úpravě voleb

Dnem 1. ledna 2026 nabytí účinnosti zákon č. 88/2024 Sb., o správě voleb (dále jen „ZSV“). Ještě před nabytím účinnosti byl tento zákon novelizován zákonem č. 268/2024 Sb., zákonem č. 269/2024 Sb. a zákonem č. 235/2025 Sb. Hovoří-li se dále o ZSV, je tím míněn tento zákon již ve znění zmíněných novel.

Společně se ZSV došlo také ke změně jednotlivých volebních zákonů, a to zákonem č. 89/2024 Sb., kterým se mění volební a některé další zákony v souvislosti s přijetím zákona o správě voleb. **Pravidla, která jsou společná pro všechny druhy voleb, byla přenesena do ZSV** a ve volebních zákonech zůstala jen specifická pravidla pro dané volby, zejména podmínky práva volit a být volen, volební systém, vznik a zánik mandátu nebo neslučitelnost funkcí.

Zákonem č. 234/2025 Sb., o volebních kampaních a o transparentnosti a cílení politické reklamy, byla z jednotlivých volebních zákonů vyňata i právní úprava pravidel a financování volební kampaně a pro všechny druhy voleb je společně upravena v tomto zákoně.

V souvislosti s přijetím ZSV došlo ústavním zákonem č. 87/2024 Sb. také k novelizaci Ústavy. Jednak byla zakotvena větší stálost senátních volebních obvodů, které je možno měnit nejdříve po 12 letech, a jednak byl **zaveden pevný termín konání voleb do zastupitelstev obcí a do zastupitelstev krajů, které se v příslušných senátních obvodech konají souběžně s prvním kolem senátních voleb.** Tyto volby se budou vždy konat **v prvním celém týdnu měsíce října** roku, v němž volební období uplyne. Již nyní je tedy známo, kdy se budou volby do jedné třetiny Senátu Parlamentu ČR a volby do zastupitelstev obcí v roce 2026 konat. Přesto stále platí, že tyto volby nejpozději 90 dnů před jejich konáním vyhláší prezident republiky ve Sbírce zákonů.

Konání voleb v roce 2026

S ohledem na výše zmíněný pevný termín konání voleb víme, že celostátní volby do zastupitelstev obcí se budou konat ve dnech **9. a 10. října 2026**. Spolu s nimi se v obcích spadajících do příslušných senátních obvodů bude konat první kolo voleb do Senátu. Druhé kolo senátních voleb se uskuteční o týden později, tj. **16. a 17. října 2026**.

Senátní volby v roce 2026 se budou konat v těchto senátních obvodech:

3 Cheb, 6 Louny, 9 Plzeň-město, 12 Strakonice, 15 Pelhřimov, 18 Příbram, 21 Praha 5, 24 Praha 9, 27 Praha 1, 30 Kladno, 33 Děčín, 36 Česká Lípa, 39 Trutnov, 42 Kolín, 45 Hradec Králové, 48 Rychnov nad Kněžnou, 51 Žďár nad Sázavou, 54 Znojmo, 57 Vyškov, 60 Brno-město, 63 Přerov, 66 Litovel, 69 Frýdek-Místek, 72 Ostrava-město, 75 Karviná, 78 Zlín, 81 Uherské Hradiště

Výčet obcí spadajících pod jednotlivé senátní obvody je uveden v příloze č. 3 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů.

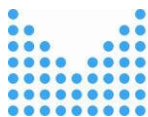
Novinky ve volbách, které se týkají všech obecních úřadů

1. Informační systém správy voleb

Zásadní novinkou, kterou přináší ZSV a od které se bude odvíjet nový způsob administrace voleb, je **Informační systém správy voleb** (dále jen „ISSV“). Z velké části (s výjimkou jednotného seznamu voličů) se bude ISSV využívat již pro celostátní komunální volby a pro senátní volby v roce 2026. ISSV se skládá ze čtyř základních modulů:

I. Jednotný seznam voličů (od 1. 1. 2027)

Ten se pro žádné volby v roce 2026 ještě využívat nebude. Pro volby v roce 2026 se použijí stálé seznamy voličů, dodatky ke stálým seznamům voličů a zvláštní seznamy voličů a výpisy z těchto seznamů podle dosavadních právních předpisů. Také vedení těchto seznamů se řídí dosavadními právními předpisy (volebními zákony). To znamená, že v roce 2026 se **i vydávání voličských průkazů řídí dosavadními právními předpisy**. I když ZSV a s ním související novela zákona o volbách do zastupitelstev obcí již počítá s možností hlasovat na voličský průkaz i v komunálních volbách, tak v roce 2026 to ještě možné nebude, protože dosavadní právní předpisy, na jejichž použití odkazuje přechodné ustanovení ZSV (§ 84 odst. 3 a 4) vydávání voličských průkazů v těchto volbách vůbec neupravují. Při vydávání voličských průkazů pro senátní

volby se bude v roce 2026 postupovat stejně jako doposud. Nový institut **oznámení o hlasování v jiném okrsku** se v roce 2026 také nepoužije.

Jednotný seznam voličů se bude využívat až od 1. 1. 2027.

II. Registr kandidátních listin

Použije se poprvé pro celostátní komunální volby a senátní volby v říjnu 2026. Volební strany budou podávat kandidátní listiny přes tento registr v ISSV. **V senátních volbách je podání kandidátní listiny přes systém povinné** a jiná možnost není. **V komunálních volbách umožňuje ZSV podat kandidátní listinu buď přes systém, nebo jako doposud v listinné podobě bez využití ISSV.**

Pracovat s registrem kandidátních listin v ISSV budou jednak volební strany, resp. jejich zmocněnci, a registrační úřady, tj. pověřené obecní úřady.

III. Registr okrskových volebních komisí

Použije se poprvé pro celostátní komunální volby a senátní volby v říjnu 2026. Přes tento registr v ISSV a výlučně jen přes něj budou zmocněnci volebních stran delegovat své zástupce do okrskových volebních komisí a starostové jmenovat zapisovatele a další členy komisí.

Do registru bude obecní úřad zapisovat informace o okrskové volební komisi, o konání prvního zasedání a školení členů komise a také informace pro veřejnost, zejm. kontakty do volební místnosti a zda má bezbariérový přístup.

Pracovat s registrem okrskových volebních komisí v ISSV budou všichni starostové a všechny obecní úřady.

IV. Nástroj pro sestavování elektronických petic na podporu kandidátů

Použije se poprvé pro celostátní komunální volby a senátní volby v říjnu 2026. Ten, kdo má právo podat kandidátní listinu a ke své kandidatuře potřebuje doložit příslušný počet podpisů na petici podporující jeho kandidaturu, může využít tento nástroj v ISSV, tzv. **ePetici**. Osoby, které podpoří kandidáta přes systém, budou automaticky ověřeny v ROB a systém sám ohlídá, zda je taková osoba z hlediska věku a trvalého pobytu oprávněna podporu kandidátovi udělit. V rámci elektronické petice bude systém hlídat i případné duplicity, aby tatáž osoba nemohla tutéž petici podepsat dvakrát. **Vedle toho bude existovat možnost sběru podpisů na listinnou petici.** Kandidát pak může registračnímu úřadu předložit buď listinnou petici, nebo odkázat v kandidátní listině

na elektronickou petici uloženou v ISSV, případně může kombinovat oba způsoby.

S nástrojem ePetice budou v ISSV pracovat kandidáti, občané, kteří budou mít zájem jejich kandidaturu podpořit, a v rámci registrace kandidátní listiny, ke které je petice připojena, také registrační úřady, tj. pověřené obecní úřady.

Nástroj ePetice v ISSV neslouží ke sběru podpisů na petici podle petičního zákona, ani ke sběru podpisů na podporu konání místního/krajského referenda, ani pro sběr podpisů na podporu vzniku politické strany nebo politického hnutí.

Školení k ISSV

Pro všechny výše uvedené moduly připravuje Ministerstvo vnitra různé formy školení zaměřené na jejich uživatele.

Školení k registraci kandidátních listin pro pověřené obecní úřady bude probíhat v dubnu a v květnu jednak prezenčně v jednotlivých krajích a zástupci pověřených obecních úřadů na ně budou pozváni ve spolupráci s krajskými úřady. Plánují se i webináře, videonávody, manuály a metodiky.

Školení k registru okrskových volebních komisí bude určeno pro všechny obecní úřady, tudíž je nelze zajistit prezenční formou. Proto se plánují webináře, videonávody, manuály a metodiky.

Přístup úřadů do ISSV prostřednictvím CAAIS

Jediný způsob přihlášení úřadů (volebních orgánů) do ISSV bude prostřednictvím Centrálního autentizačního a autorizačního informačního systému (CAAIS). Tento systém postupně nahrazuje JIP/KAAS (součást Czech POINT) a slouží k autentizaci a autorizaci uživatelů obecních úřadů a dalších orgánů veřejné moci při přístupu k informačním systémům veřejné správy.

Pokud Váš úřad CAAIS dosud nevyužívá, bude nutné zajistit si do něj přístup do konce dubna 2026. Podrobné informace k tomuto obdržíte na konci února od Digitální a informační agentury (DIA), se kterou Ministerstvo vnitra v této věci úzce spolupracuje. Součástí těchto informací bude také podrobný návod a kontakty na technickou podporu.

Následně Vámi určený lokální administrátor CAAIS přiřadí v systému příslušné role pro ISSV těm pracovníkům, kteří budou potřebovat do ISSV vstupovat, aby mohli plnit úkoly registračního úřadu a úkoly související se sestavením okrskových volebních komisí. Postup odpovídá přiřazování rolí v JIP/KAAS, se kterým již můžete mít zkušenosti.

Upozornění: Stávající účty v JIP/KAAS, které úřady mají, Vám neumožní vstup do ISSV ani práci v něm. Pro přístup bude nutné použít CAAIS.

2. Zrušení omezení svéprávnosti k výkonu práva volit

Omezení svéprávnosti již není překážkou práva volit, neboť § 3 odst. 5 ZSV stanoví, že **svéprávnost k výkonu práva volit nelze omezit**. Podle § 84 odst. 9 ZSV platí, že byla-li voliči soudním rozhodnutím omezena svéprávnost k výkonu práva volit, k tomuto omezení se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepřihlíží. **Pro obecní úřady to znamená, že v seznamech voličů, které vedou, musí u všech voličů, zrušit tuto překážku**, kterou doposud měly v seznamu na základě soudního rozhodnutí vyznačenou. Soudy už nemohou svým rozhodnutím nikoho omezit v právu volit.

Možnost omezení svéprávnosti však zůstává zachována ve vztahu k právu být volen.

3. Flexibilnější pravidla pro změnu volebních okrsků

Nová úprava obsažená v § 4 ZSV reaguje na potřeby obcí a umožňuje jim dlouho zakonzervované a případně již nevyhovující vymezení volebních okrsků flexibilněji měnit a přizpůsobit je místním podmínkám. Nově již není zákonem stanoven přibližný počet voličů připadajících na jeden volební okrsek a kritéria pro vymezení volebních okrsků jsou pouze věcná a vyplývají zejména z § 4 odst. 2 a 3 ZSV. Změnou volebních okrsků se rozumí buď **změna počtu** volebních okrsků (tj. snížení/zvýšení počtu okrsků), nebo **změna hranic** volebních okrsků (aniž by došlo ke změně počtu okrsků).

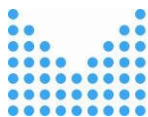
Volební okrsky nelze měnit od vyhlášení voleb do vyhlášení celkových výsledků voleb Státní volební komisí.

V případě záměru na změnu počtu volebních okrsků v obci je třeba požádat Ministerstvo vnitra o souhlas.

Za účelem sjednocení postupu obecních úřadů, krajských úřadů a Ministerstva vnitra ČR při změně volebních okrsků vytvořilo Ministerstvo vnitra **metodickou pomůcku**, kteřá je přílohou tohoto dopisu a bude současně dostupná na webu Ministerstva vnitra.

4. Počet podpisů na petici na podporu kandidatury vychází z počtu voličů

Počet podpisů na petici na podporu kandidatury nezávislých kandidátů nebo sdružení nezávislých kandidátů v komunálních volbách se nově neodvíjí od počtu obyvatel obce, ale **od počtu voličů**. Od 1. 1. 2027 bude jako zdroj pro zjištění počtu voličů v obci vždy k 1. lednu sloužit jednotný seznam voličů. V roce 2026 ještě musí

obecní úřady vyjít ze stálého seznamu voličů a jeho dodatku, který si samy podle dosavadních předpisů vedou. **Pokud si obecní úřad počet voličů k 1. 1. 2026 ještě nezjistil, měl by tak učinit co nejdříve, aby při stanovení počtu podpisů na petici mohl vyjít z počtu voličů, který se co nejvíce blíží stavu k 1. lednu 2026.** Počet voličů k 1. lednu je tedy důležitý pro zařazení obce do kategorie, od které se odvíjí procento potřebných podpisů na petici pro nezávislé kandidáty a počet potřebných podpisů pro petici sdružení nezávislých kandidátů (§ 73 a příloha č. 1 zákona č. 491/2001 Sb., ve znění účinném od 1. ledna 2026).

Takto zjištěný potřebný počet podpisů pro nezávislého kandidáta a sdružení nezávislých kandidátů zveřejní obecní úřad nejpozději do 81 dnů přede dnem voleb na úřední desce, popřípadě i způsobem v místě obvyklým, a současně tyto údaje oznámí registračnímu úřadu.

5. Většina úkonů starosty ve volbách přechází na obecní úřad

Řadu úkolů, které doposud volební zákony při organizaci voleb svěřovaly starostovi, přechází na obecní úřad. Jedná se zejména o vytváření volebních okrsků, stanovení nejnižšího počtu členů okrskové volební komise, svolání prvního zasedání okrskové volební komise, informování voličů o době a místě konání voleb, zajištění dodání hlasovacích lístků voličům a okrskovým volebním komisím (§ 15 ZSV).

Úkolem starosty zůstává zejména jmenování zapisovatele a jmenování členů okrskové volební komise (§ 16 ZSV).

6. Nový tiskopis voličského průkazu

Vyhláškou č. 353/2025 Sb., o provedení zákona o správě voleb byl **zaveden nový vzor tiskopisu voličského průkazu**. Hlavním důvodem bylo doplnění kolonek tak, aby byl využitelný i pro volby do zastupitelstev obcí. Novelou zákona o volbách do zastupitelstev obcí přijatou společně se ZSV totiž byla zavedena možnost hlasování na voličský průkaz i v komunálních volbách. **Pro volby do zastupitelstev obcí v roce 2026 se však podle přechodných ustanovení v ZSV ještě voličské průkazy vydávat nebudou. Pro senátní volby a případně i pro ostatní druhy voleb, s výjimkou voleb komunálních, mohou obecní úřady vydávat voličské průkazy na dosavadních tiskopisech, které mají v zásobě.** To je podle vyhlášky možné až do konce roku 2029.

Pokud obecnímu úřadu budou docházet zásoby tiskopisů, obrátí se na Tiskárnu Ministerstva vnitra jako doposud s žádostí o zaslání nových tiskopisů a dostane již tiskopisy nové. Pouze nové tiskopisy bude možné použít od 1. 1. 2027 pro případné komunální volby.

7. Zrušení vzorů tiskopisů společně se zrušením vyhlášek provádějících volební zákony

Vyhláška č. 353/2025 Sb., o provedení zákona o správě voleb nahradila a zrušila všechny dosavadní vyhlášky Ministerstva vnitra provádějící volební zákony. Většina vzorů, které byly obsaženy v přílohách prováděcích vyhlášek, byla také zrušena (např. průkaz člena okrskové volební komise, osvědčení o zvolení zastupitelem). Ve vyhlášce č. 353/2025 Sb. je obsažen pouze vzor tiskopisu voličského průkazu (viz bod 5. této informace) a vzor tiskopisu identifikačního lístku, který využívají zastupitelské úřady pro korespondenční hlasování. Dosavadní vzory je možné nadále využívat, pokud korespondují s novou právní úpravou.

8. Občané EU jako voliči v komunálních volbách

Podle přechodného ustanovení ZSV platí, že pro volby v roce 2026 se použijí stálé seznamy voličů a dodatky ke stálým seznamům voličů a výpisy z těchto seznamů podle dosavadních právních předpisů, tj. podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí ve znění účinném do konce roku 2025 (§ 14 odst. 2 až 4 a § 28 zákona č. 491/2001 Sb.). Znamená to, že občané jiných členských států EU starší 18 let, kteří jsou v obci přihlášeni k trvalému nebo přechodnému pobytu a mají tak právo hlasovat ve volbách do zastupitelstva obce, budou i v roce 2026 žádat o zápis do dodatku stálého seznamu voličů, pokud chtějí v obci v těchto volbách hlasovat, a ještě v dodatku z minulých voleb zapsáni nejsou. **Tito občané se do seznamu voličů v roce 2026 ještě nedostanou automaticky.** Pokud se však občan EU dostaví do volební místnosti a ve výpisu z dodatku zapsán nebude, ale příslušným dokladem (osvědčení o registraci k přechodnému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu na území obce) prokáže své právo v okrsku hlasovat, bude mu hlasování v komunálních volbách umožněno a okrsková volební komise ho do výpisu z dodatku na místě dopíše.

Po novele zákona o pobytu cizinců se od 1. 1. 2026 v informačním systému cizinců už nevedou údaje o tom, že byl cizinec zapsán do dodatku stálého seznamu voličů pro volby do zastupitelstev obcí. Obecní úřad tudíž musí vycházet jen ze svých podkladů z minulých voleb, neboť výpis seznamu voličů obsahující i občany EU už od Ministerstva vnitra, resp. cizinecké policie neobdrží (obdrží jen výpis obsahující občany ČR). Pokud by obecní úřad nebyl schopen ze svých podkladů dodatek ke stálému seznamu voličů obsahující voliče-občany EU kompletně sestavit (např. proto, že neví, jestli se do jeho obce nepřestěhoval nějaký občan EU, který byl v minulých volbách zapsán v dodatku u jiné obce), platí i zde, že je možno takového voliče dopsat do výpisu až ve volební místnosti, pokud prokáže své právo ve volbách v daném okrsku hlasovat.

Od 1. 1. 2027, kdy se začne používat i jednotný seznam voličů v ISSV, už budou občané EU s trvalým nebo přechodným pobytem v obci po dosažení 18 let do seznamu voličů pro komunální volby zahrnuti automaticky, aniž by o zápis museli žádat. Dodatek stálého seznamu voličů k 1. 1. 2027 zanikne.

9. Navýšení odměn pro členy okrskových volebních komisí

Vyhláškou č. 353/2025 Sb., o provedení zákona o správě voleb, byly navýšeny odměny za výkon funkce člena okrskové volební komise, a to následovně:

	do 31. 12. 2025	od 1. 1. 2026
zvláštní odměna – řadový člen	1 800 Kč	2 500 Kč
zvláštní odměna – zapisovatel	2 100 Kč	3 500 Kč
zvláštní odměna – místopředseda	2 100 Kč	3 000 Kč
zvláštní odměna – předseda	2 200 Kč	3 500 Kč
příplatek za dvoukolové volby – řadový člen	700 Kč	1 000 Kč
příplatek za dvoukolové volby – místopředseda	1 000 Kč	1 200 Kč
příplatek za dvoukolové volby – předseda, zapisovatel	1 000 Kč	1 500 Kč
příplatek za souběh voleb	400 Kč	800 Kč
příplatek za komunální volby v územně členěném statutárním městě a v Praze	400 Kč	1 000 Kč
příplatek za opakované hlasování	400 Kč	1 000 Kč

10. Sjednocení pravidel pro stanovení minimálního počtu členů okrskové volební komise ve všech druzích voleb

Nejnižší počet členů okrskové volební komise stanovuje obecní úřad s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku tak, aby komise měla alespoň 4 členy ve volebních okrscích do 400 voličů a **alespoň 5 členů** v ostatních volebních okrscích. Toto pravidlo platí jednotně pro všechny druhy voleb (§ 18 odst. 1 ZSV).

11. Posunutí lhůty pro delegaci členů do okrskových volebních komisí

Kandidující subjekty mohou delegovat členy do okrskových volebních komisí **nejpozději 36 dnů přede dnem voleb** (doposud to bylo až do 30. dne přede dnem voleb). Lhůta pro nejzazší konání prvního zasedání okrskové volební komise zůstává 21. den přede dnem voleb.

12. Předsedu a místopředsedu okrskové volební komise si mohou členové komise zvolit

Doposud platilo, že ten, kdo má vykonávat funkci předsedy a místopředsedy okrskové volební komise, je losován z členů komise. Nově se funkce předsedy a místopředsedy okrskové volební komise obsazuje primárně tak, že o tom, kdo má mít tuto funkci **hlasují členové komise**. Až tehdy, když takto nedojde ke zvolení předsedy a místopředsedy, určí se losem (§ 42 odst. 2 ZSV).

13. Možnost dodatečného složení slibu člena okrskové volební komise je podmíněna omluvou z prvního zasedání

Pokud se osoba, která je kandidujícím subjektem delegována za člena okrskové volební komise nebo osoba, kterou do komise jmenoval starosta, nedostaví na první zasedání komise, avšak **do 2 pracovních dnů svoji nepřítomnost omluví**, je možno jí umožnit **dodatečné složení slibu** a tím i vznik členství v okrskové volební komisi (§ 41 odst. 2 ZSV).

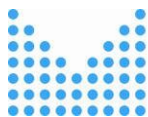
14. Výslovná úprava, kteří členové a kolik členů musí být přítomno v okrskové volební komisi

S ohledem na smysl činnosti okrskové volební komise je ideální stav takový, aby stále všichni členové byli přítomni ve volební místnosti. Prakticky však takový stav není dosažitelný, a to i z důvodu, že komise zajišťuje hlasování do přenosné volební schránky. ZSV však nově výslovně stanoví, že ve volební místnosti musí být stále přítomen **předseda nebo místopředseda a nadpoloviční většina všech členů okrskové volební komise**. Je-li okrsková volební komise čtyřčlenná a její 2 členové zajišťují hlasování do přenosné volební schránky, musí být ostatní 2 členové přítomni ve volební místnosti (§ 18 odst. 4 ZSV).

15. Opatření pro voliče se zdravotním postižením

Ve vztahu k voličům se zdravotním postižením přináší ZSV tyto novinky:

- Voliči, který potřebuje z důvodu zdravotního postižení asistenci při hlasování ve volební místnosti, může být na jeho žádost nápomocna i jiná osoba; nemusí se jednat nutně o jiného voliče (může jít i osobu mladší 18 let) a **z možnosti**

asistence nejsou vyloučeni ani členové okrskové volební komise, pokud o to volič požádá.

- Pokud volební místnost nemá bezbariérový přístup, může volič požádat (např. telefonicky nebo prostřednictvím jiné osoby) okrskovou volební komisi, aby mohl **hlasovat mimo volební místnost v rámci objektu, kde se volební místnost nachází, nebo v jeho bezprostředním okolí**. Komise pak postupuje obdobně jako při hlasování voliče do přenosné volební schránky.

16. Změna počtu pracovišť Českého statistického úřadu pro přebírání výsledků voleb od okrskových volebních komisí

Obce, v nichž ČSÚ vytváří svá **pracoviště pro přebírání výsledků voleb z volebních okrsků**, jsou stanoveny v příloze č. 1 vyhlášky č. 353/2025 Sb., o provedení zákona o správě voleb. Počet těchto pracovišť byl v dohodě s územím částečně snížen. Pro některé obce to tak může znamenat, že jejich okrskové volební komise budou odvážet zápis o výsledku voleb z volebního okrsku jinam, než byly doposud zvyklé. O území spadajícím pod jednotlivá pracoviště bude informovat Český statistický úřad a členové okrskových volebních komisí se to dozví i v rámci školení před volbami.

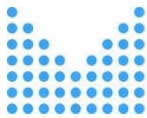
17. Nová pravidla pro podání rezignace na mandát člena zastupitelstva obce

Zavádí se nová pravidla pro podání rezignace na mandát člena zastupitelstva obce, která jsou stejná bez ohledu na to, zda jde o starostu (primátora) nebo jiného člena zastupitelstva. Nově je možno uvést, ke kterému dni se člen zastupitelstva mandátu vzdává (§ 55 zákona č. 491/2001 Sb.).

Mandát zaniká

- dnem konání **zasedání zastupitelstva obce**, na kterém se člen zastupitelstva obce **osobně vzdá mandátu**; pokud vyjádří vůli vzdát se mandátu **k jinému pozdějšímu dni**, zaniká mandát tímto dnem, nebo
- dnem, kdy je obci doručeno **písemné vzdání** se mandátu člena zastupitelstva obce **obsahující jeho úředně ověřený podpis**; pokud člen zastupitelstva obce vyjádří vůli vzdát se mandátu **k jinému pozdějšímu dni**, zaniká mandát tímto dnem; vzdání se mandátu lze učinit též **elektronicky prostřednictvím datové schránky nebo podepsané uznávaným elektronickým podpisem** zasláním na adresu elektronické pošty podatelny obce.

I náhradník se může vzdát svého postavení písemně s úředně ověřeným podpisem, nebo elektronicky s uznávaným elektronickým podpisem nebo

prostřednictvím datové schránky zasláním na adresu elektronické pošty podatelny obce.

Náhradníkovi, který nastoupí na uprázdněný mandát člena zastupitelstva obce, **předává osvědčení** o tom, že se stal členem zastupitelstva obce a kterým dnem se jím stal, **starosta** obce do 15 dnů poté, co se mandát uprázdnil (§ 56 zákona č. 491/2001 Sb.).

Novinky ve volbách, které se týkají registrace kandidátních listin, tj. pověřených obecních úřadů

1. Registračními úřady v komunálních volbách jsou jen pověřené obecní úřady

Změnou oproti dosavadní právní úpravě je, že **registračními úřady**, tj. těmi, které registrují kandidátní listiny, jsou pro volby do zastupitelstev obcí jen **pověřené obecní úřady** a nikoli i obecní úřady, v nichž rada obce zřídila alespoň 2 odbory [§ 20 písm. e) ZSV].

Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva hlavního města Prahy registruje Magistrát hlavního města Prahy, kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev pražských městských částí registrují úřady městských částí uvedené v příloze č. 1 ZSV.

Jde-li o ostatní územně členěná statutární města, platí, že magistráty těchto měst předávají Ministerstvu vnitra informace o soustavě registračních úřadů pro volby do zastupitelstev obcí ve svém správním obvodu, které vyplývají ze statutu. Pokud statut registraci nesvěřuje úřadu městské části nebo městského obvodu, činí tak magistrát (§ 82 odst. 6 ZSV).

2. Ohraničená lhůta pro podávání kandidátních listin

Lhůta pro podávání kandidátních listin zůstává zachována jako doposud, tj. kandidátní listinu lze podat registračnímu úřadu nejpozději 66 dnů přede dnem voleb do 16.00 hodin. Nově se však stanoví, kdy **nejdříve lze kandidátní listinu podat, a to 80 dní přede dnem voleb** (§ 31 odst. 1 ZSV).

Informační systém správy voleb neumožní kandidátní listinu podat před uvedenou lhůtou. V komunálních volbách, ve kterých lze kandidátní listinu podat i mimo tento informační systém, se může stát, že bude registračnímu úřadu podána dříve. V takovém případě by měl registrační úřad upozornit kandidující subjekt, že má-li být kandidátní listina platně podána, musí ji podat až ve vymezené lhůtě, jinak nesplňuje podmínky stanovené zákonem o správě voleb.

3. Vady na petici jsou po lhůtě pro podání kandidátní listiny nezhojitelné

K petici nebo části petice podané po lhůtě pro podání kandidátní listiny se nepřihlíží. Vady v petici nelze zhojit; registrační úřad tudíž k odstranění vad na petici (např. nedostatečný počet podpisů, nesprávné údaje o podepsaných petentech) ani nevyzývá.

4. Nemožnost doplňovat kandidáty a měnit jejich pořadí

Novinkou oproti dosavadní praxi je, že **v podané kandidátní listině již nelze doplňovat další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí**. Měnit nelze ani druh volební strany. Výslovně to zakazuje § 31 odst. 5 ZSV.

5. Pravidla pro uvádění povolání kandidátů na kandidátních listinách

Ustanovení § 29 odst. 2 ZSV **výslovně stanoví, co se rozumí povoláním kandidáta, které se uvádí na kandidátní listině**. Povoláním kandidáta je zaměstnání, podnikání, funkce, umělecká nebo tvůrčí činnost nebo jiná obdobná činnost kandidáta, popřípadě skutečnost, že kandidát je v důchodu, ve výslužbě, na mateřské nebo rodičovské dovolené, studuje nebo je nezaměstnaný.

Na kandidátní listině lze uvést údaj o povolání kandidáta **v celkovém rozsahu nejvýše 30 znaků včetně mezer**. Uvádí-li se povolání, které kandidát již nevykonává, musí to být z údaje o povolání patrné.

6. Zmocněncem volební strany může být i kandidát

ZSV opouští omezení, že zmocněncem nemůže být kandidát. Vychází se z toho, že je vlastní odpovědností každé volební strany, koho si určí za zmocněnce, při vědomí toho, že úkony zmocněnce je volební strana vázána, včetně případného odvolávání kandidátů.

Novinky, které se týkají voleb do Senátu

1. Senátní obvody jsou vymezeny výčtem jednotlivých obcí

Vymezení senátních obvodů ani jejich sídla se novelizací zákona o volbách do Parlamentu v zásadě nezměnily. Novinkou je, že **jednotlivé senátní obvody jsou v příloze č. 3 k tomuto zákonu vymezeny výčtem jednotlivých obcí** nebo katastrálních území. To je přehlednější než dřívější vymezení pomocí okresů a jejich částí.

2. Poplatek za registraci terminologicky nahrazuje kauci

Volební strany kandidující do Senátu musí ke kandidátní listině připojit doklad o zaplacení **poplatku za registraci kandidátní listiny** ve výši 20 000 Kč, který se skládá na účet u České národní banky zřízený registračním úřadem. Jedná se v zásadě jen o terminologickou změnu doposud známé kauce.

3. Kandidáti jsou uvedeni na jednom společném hlasovacím lístku

Nově je upravena podoba hlasovacího lístku pro volby do Senátu. Všichni kandidáti budou uvedeni na společném hlasovacím lístku. Pořadí kandidátů stanoví registrační úřad losem. Před jménem každého kandidáta se umístí rámeček. Voliči budou hlasovat tak, že voleného kandidáta zakřížkují v rámečku (§ 67 a § 76 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb.).

I v případném druhém kole budou oba postupující kandidáti uvedeni na jednom hlasovacím lístku, a to v pořadí podle vylosovaného čísla, které zůstává zachováno z prvního kola voleb.